

Beslut

Datum 2025-12-04

Dnr 2024:8976

Sida **1 (15)**

*Rättelse av beslut enligt 36§
förvaltningslagen (2017:900) 5 december
2025. Beslutsfattare Ulrika Kolben
Waaranderä

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Sjölins Gymnasium AB:s
arbete med att säkerställa att utbildningen vilar på
vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i
gymnasieskolan**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Sjölin's Gymnasium AB avseende kvaliteten i huvudmannens arbete med att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I detta beslut granskas Sjölin's Gymnasium AB:s ansvarstagande för gymnasieskolan.

I granskningen ingår följande frågeställningar:

1. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i huvudmannens skolor?
2. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen?
3. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen?

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av varje frågeställning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer: låg utsträckning, flera delar och hög utsträckning. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av Sjölin's Gymnasium AB i följande utsträckning:

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i flera delar, men utvecklingsområden finns, att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver se till att det finns en tydlig ansvarsfördelning för att effektivt stödja rektorer och skolenheter i arbetet med att bedriva utbildning baserad på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt skapa en tydligare struktur för att följa upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund.

Arbetet med att tillvarata och utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i hög utsträckning att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i flera delar, men utvecklingsområden finns, ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver på ett tydligare sätt kritiskt granska, värdera och diskutera olika alternativ i valet av forskning när utveckling av den pedagogiska modellen planeras.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **4 juni 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas. Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:8976) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Inom detta område bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete ut mot rektorer och skolor. Det handlar om kvaliteten i hur huvudmannen organiserar för att skolorna ska ha tillgång till vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet samt om de roller och funktioner som stödjer detta arbete. I detta ingår även huvudmannens strukturer för samverkan mellan rektorer, med andra huvudmän och med lärosäten. Vidare ingår en bedömning av hur huvudmannen följer upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i flera delar men utvecklingsområden finns att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Organisation och ansvarsfördelning kring arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannens organisation och ansvarsfördelning för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är endast tydliga i vissa delar. Huvudmannen Sjölin's gymnasium AB ingår i Teoretiska gymnasieområdet (TGO) tillsammans med ytterligare fem huvudmän som leds av en utbildningsdirektör inom koncernen Academedia. Inom denna struktur finns vissa stödfunktioner för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, som bland annat rektorer kan använda sig av för att få tips om forskning och utbildningar. Inom huvudmannens egen organisation finns en skolchef, som har en övergripande roll i att leda, driva och följa upp arbetet kring utbildningen. Huvudmannen organiserar flera olika mötesforum för samverkan mellan rektorer och huvudmän, men inget av dessa forum har emellertid något uttalat fokus på att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund eller beprövad erfarenhet utan har som huvudsakligt syfte att stärka rektorernas pedagogiska ledarskap och

det systematiska kvalitetsarbetet. Däremot är skolchefens ansvar för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet tydligt definierat genom att hen ingår i en styrgrupp som leder och följer upp det arbetet. När det gäller rektorerna, förmedlar huvudmannen en allmän förväntan på att de ska se till att arbetet med att utveckla undervisningen utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannen har skapat en viss grund för rektorernas arbete genom ett tidigare samarbete med ett fristående forskningsinstitut där rektorerna fick kontinuerligt stöd av en forskare med vetenskaplig förankring och uppföljning av utvecklingsarbetet. Huvudmannen förväntar sig också att rektorerna ska ta del av material, både vetenskapligt och av annat slag, inför vissa möten. Vilket ansvar rektorerna har för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och hur det ska ta sig uttryck definieras däremot inte av huvudmannen och rektorerna grundar i första hand utvecklingsarbetet på allmänna råd eller annat material från skolmyndigheter. Huvudmannen har tillsett så att förstelärare och processledare vid nätverksmöten, som leds av en lektor som är anställd inom koncernen, bland annat får ta del av diskussioner kring vad vetenskap innebär. Därutöver uttrycker huvudmannen en viss förväntan genom att förstelärarna ibland förväntas läsa forskningsbaserade böcker och artiklar, inför ett möte. Däremot ger huvudmannen inte någon ledning i hur lärdomarna från nätverksträffarna ska omsättas i praktisk handling på skolenheterna. Exempelvis finns inga gemensamma förväntningar på hur rektorerna ska leda sina förstelärare eller vilka förutsättningar förstelärarna ska få. I det konkreta arbetet på skolorna är det också sedan upp till förstelärare och processledare att, delvis i samråd med rektorn, välja vilken forskning de ska använda som grund för utvecklingsarbetet. Förstelärare som arbetar med att utveckla huvudmannens pedagogiska modell har ett tydligt uppdrag, som dock främst handlar om att utveckla metodiken i det arbetet. När det gäller övriga lärare finns en allmän förväntan att de ska hålla sig uppdaterade kring relevant forskning, men det finns inte några uttryckliga uppdrag kring detta.

Tillgängliggörande av forskning och beprövad erfarenhet

Huvudmannen har ett begränsat arbete för att bevaka och inhämta forskning och beprövad erfarenhet som stödjer skolenheternas utvecklingsarbeten. På huvudmannanivå saknas former för strukturerad bevakning av aktuell och relevant forskning. I stället förlitar sig huvudmannen på mer informella erfarenhetsutbyten inom den egna organisationen. Huvudmannen drar emellertid också nytta av den forskningsbevakning som sker på koncernnivå, och som bland annat rektorer får ta del av. Huvudmannens skolchefer har varje år fyra träffar med andra kollegor inom koncernen för att hålla sig uppdaterade med vad som händer inom skolvärlden och dessa möten kan ha inslag av

fortbildning inom aktuell skolforskning. Det är sedan skolchefens ansvar att se till att informationen når ut till berörda. Det görs till viss del genom skolchefens möten med rektorerna och på så kallade riktade kvalitetskonferenser där rektorerna får vissa möjligheter att ta del av beprövad erfarenhet från inom organisationen och aktuell forskning. Inför kvalitetskonferenserna har rektorerna uppdrag, exempelvis att delta i seminarier vid universitetet och att läsa artiklar och material från en skolmyndighet. Förstelärarna får genom nätverksträffarna ta del av forskning med stöd av lektorn, som sätter samman och löpande uppdaterar en litteraturlista med artiklar och forskningssammanställningar som är relevanta i förhållande till det aktuella nätverksarbetet. Det förekommer även att rektorer på eget initiativ prenumererar på och sprider nyhetsbrev från exempelvis fristående forskningsinstitut alternativt uppmuntrar lärare att ta del av nyhetsbrev från skolmyndigheter. I övrigt saknas kanaler för information om forskning och beprövad erfarenhet. Visserligen finns på koncernnivå en hemsida där personal kan söka information om forskning, men denna är inte känd i organisationen.

Samverkan med lärosäten, andra huvudmän och mellan skolor

Huvudmannen har skapat vissa förutsättningar för samverkan mellan olika aktörer i syfte att utveckla utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Samverkan mellan rektorer inom organisationen möjliggörs bland annat genom rektorsgruppens möten och en utökad ledningsgrupp där även biträdande rektorer och arbetslagsledare träffas. Därutöver samlar huvudmannen alla rektorer fyra gånger per år för kvalitetsutveckling under riktade kvalitetskonferenser. Även huvudmannens skolchefer har regelbundna träffar med andra kollegor inom koncernen. Dessa olika forum innehåller i viss mån information om aktuell forskning, men har inget uttryckligt syfte att behandla hur utbildningen kan utvecklas på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannens skolor har under tre år arbetat med en matematiksatsning i samverkan med ett fristående forskningsinstitut och bedriver nu det fortsatta utvecklingsarbetet med de vetenskapliga arbetssätt som forskningsinstitutet introducerat. Huvudmannens alla skolor ingår i nätverket och målet är att utveckla det kollegiala lärandet. Arbetet omfattar nätverksträffar för processledare och förstelärare som arbetar utifrån varje skolas behov. Nätverket drivs av en, på koncernnivå anställd, lektor som vid nätverksträffar blandar teoretiska genomgångar som ligger till grund för det kollegiala arbetet med praktiska övningar som processledare/förstelärare får arbeta med och implementera på sin respektive skola. Därutöver har huvudmannen givit rektorerna i uppdrag att organisera samverkan kring bedömning, som omfattar att lärare läser forskning om bedömning, både inom huvudmannens organisation och med skolor hos andra huvudmän. Huvudmannen genomför även

professionsnätverk för skolkuratorer respektive specialpedagoger och speciallärare inom TGO. Även här är fokus att arbeta med kollegialt lärande och på så vis öka likvärdighet och kvalitet i elevhälsoarbetet. Inom ramen för utveckling av huvudmannens metodik samarbetar huvudmannen med en forskare från ett amerikanskt universitet. Därutöver har huvudmannen en form av samverkan med ett lärosäte genom att alla lärare går en kurs i betyg och bedömning via lärosätet. Det varierar i vilken utsträckning intern och extern samverkan bidrar till att utveckla utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vissa av de samverkansprojekt som skolor och lärare deltar i, exempelvis matematiksatsningen, får god spridning i organisationen.

Uppföljning av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen

Huvudmannen följer enbart i vissa avseenden upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och att skolorna har tillräckliga förutsättningar för detta arbete. Visserligen använder sig huvudmannen av en forskningsbaserad modell för det systematiska kvalitetsarbetet, och ställer generella frågor om vetenskaplig grund vid kvalitetsdialoger och medarbetarsamtal. Däremot omfattar inte det systematiska kvalitetsarbetet några specifika frågor kring hur skolorna arbetar för att utbildningens innehåll och metoder ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och uppföljningen är inte tillräckligt systematisk för att säkerställa att lärarna inte arbetar utifrån ovetenskapliga metoder. Huvudmannen tar heller inte reda på hur rektorernas och skolenheternas förutsättningar för att arbeta med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet ser ut. Däremot följer huvudmannen upp förstelärares och processledares förutsättningar och är medveten om att de skiljer sig åt, vilket ibland får konsekvenser för kvaliteten i det kollegiala lärandet. Detta har emellertid inte lett till någon ytterligare ledning eller styrning från huvudmannens sida.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver se till att det finns en tydlig ansvarsfördelning för att effektivt stödja rektorer och skolenheter i arbetet med att bedriva utbildning baserad på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt skapa en tydligare struktur för att följa upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannens organisation inte fullt ut stödjer arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det saknas tydliga uppdrag och ansvarsfördelning när det gäller att bedriva arbete på vetenskaplig grund och utifrån beprövad erfarenhet, på såväl huvudmanna- som skolenhetsnivå. Huvudmannen följer heller inte på ett systematiskt sätt upp om utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen förtydligar och klargör ansvar, roller och uppdrag på alla nivåer i organisationen. Exempelvis kan det innebära att tydliggöra vilka förväntningar huvudmannen har på olika funktioner inom organisationen. I detta ingår även att definiera på vilket sätt respektive uppdrag innefattar ansvar för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och hur det konkret ska ta sig uttryck. Därutöver kan huvudmannen utarbeta strategier för att göra de olika rollerna kända i organisationen. För att skapa långsiktig kvalitet behöver huvudmannen också säkerställa att dessa funktioner har tillgång till tid, resurser och kompetens som motsvarar uppdraget. Huvudmannen behöver även utforma ett system för att följa upp att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och att skolorna har tillräckliga förutsättningar för att möta detta behov. Detta kan göras genom att de dialoger som redan genomförs mellan rektorer och huvudman kompletteras med frågeställningar kring val av metoder och material förutom utvecklingsinsatser. Det kan också göras genom att huvudmannen i skolornas årliga kvalitetsrapporter efterfrågar återrapportering kring arbetet med vetenskaplig grund.

Arbetet med att säkerställa att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen

Här bedöms kvaliteten i huvudmannens arbetsprocesser för att skolpersonalens erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas så att de blir beprövade. Detta i syfte att utbildningen ska kunna vila på beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i flera delar* i hög utsträckning att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen, ~~men utvecklingsområden finns.*~~

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med personal med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Arbetet för att utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen har en tydlig struktur för att möjliggöra att lärare och annan personal utvecklar beprövad erfarenhet. Det är uttalat från huvudmannen att lärarna ska arbeta med kollegialt lärande på alla skolor. Även om huvudmannen inte har gett instruktioner för hur det kollegiala lärandet ska bedrivas, skapar sig huvudmannen en god bild av hur arbetet ser ut och har bland annat noterat att de olika arbetsgrupperna på skolorna har kommit olika långt med att implementera arbetssätten. Arbetet utgår från en modell som innefattar nulägesanalys, mål, bestämma metoder, att testa samt att bestämma hur man ska gå vidare. Ett antal lärare handleds av en professor från ett lärosäte i att i sin tur handleda andra lärare. Huvudmannen har skapat en gemensam digital sida där allt material finns samlat. En annan viktig del i arbetet med att utveckla beprövad erfarenhet är de processledarnätverk där lärare från alla skolor inom TGO ingår. Dessa nätverk skapades initialt i ett treårigt projekt lett av ett fristående forskningsinstitut och omfattade även en utbildning av processledare. Projektet syftade till att utveckla matematikundervisningen. När projektet nu är slut har huvudmannen tagit över arbetet och det omfattar numera flera ämnen. Nätverken leds av en koncernanställd lektor som planerar arbetet i en styrgrupp som består av kvalitetsutvecklare, utbildningsdirektör och skolchefer. I nätverken och sedan ut i lärarlagen arbetar man med en särskild modell för aktionsforskning som de kallar för aktionsstudier, vilket innebär att lärare identifierar ett problemområde; planerar och genomför en aktion; analyserar resultatet; diskuterar resultatet med kolleger som ställer kritiska frågor; presenterar och dokumenterar arbetet. Arbetet är organiserat så att lärare från olika skolor kan arbeta tillsammans utifrån vilka projekt de arbetar med under ledning av processledare, vilka regelbundet träffas för att utbyta erfarenheter. För att förankra arbetet i verksamheterna ingår även tillfällen då processledare arbetar tillsammans med sina rektorer. Arbetet dokumenteras och dokumentationen samlas på en digital plattform och delas inom skolorna och i viss mån mellan skolorna inom samma projekt. En annan del av huvudmannens arbete med beprövad erfarenhet handlar om att utveckla huvudmannens pedagogiska metod. Minst en lärare från varje skola är involverade i en skolöverskridande grupp där alla ämnesområden och program finns representerade. Gruppen arbetar med att uppdatera fallen som är utgångspunkt för arbetsområden, utveckla metodiken, och utöka den skriftliga samlingen av fall. Därutöver finns enstaka exempel på projekt som huvudmannen eller enskilda skolenheter deltagit i, där beprövad erfarenhet har utvecklats. Exempelvis har huvudmannen nyligen deltagit i ett projekt som handlade om hur skolor i olika länder hanterar särskilt begåvade elever. Där fick de ta av andra skolors och länders metoder, vilka finns samlade i en handbok som har spridits till alla lärare. Ett projekt som drivits av skolenheter är ett närvarofrämjande projekt, som en drevs av en

förstelärare, och där även lärare från andra skolor deltog. Arbetet utgick från en genomgång av litteratur kring metoder och ett par av lärarna på naturprogrammet provade arbetssätt, diskuterade hur det skulle göras, utvärderade, och återrappporterade till alla kolleger. Arbetet resulterade i att alla nu arbetar enligt den modellen för närvaro. Ett antal lärare har, under ledning av en specialpedagog, arbetat med specialpedagogik för lärande. Arbetet grundade sig i att andra hade provat metoden och sett effekt. Under innevarande läsår ska några lärare arbeta vidare enligt samma modell. Arbetet innebär att lärare provar en metod, utvärderar och dokumenterar och delar till alla i kollegiet i slutet av läsåret. Vidare har också skolcheferna ett eget forum med handledare, som syftar till att dela beprövad erfarenhet inom rollen som skolchef.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Inom området bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete för att säkerställa att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens egna analyser och beslut om insatser för att utveckla utbildningen. Detta omfattar huvudmannens arbete med att granska, värdera och diskutera forskning och beprövad erfarenhet i syfte att ge valda insatser en bred vetenskaplig förankring.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i flera delar men utvecklingsområden finns ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med personal med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Arbetet med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannen använder sig av vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet i beslut om utvecklingsinsatser, men huvudmannen utgår inte från ett kritiskt förhållningssätt i arbetet med att utveckla sin pedagogiska modell. Huvudmannens övergripande utvecklingsarbeten bedrivs med stöd av koncernens utvecklingsavdelning och i samverkan med andra huvudmän inom TGO. De har föregåtts av en process där avvägningar

mellan olika alternativ har gjorts med stöd i relevant forskning. Ett exempel är att valet av den modell för att utveckla beprövad erfarenhet som huvudmannens skolenheter arbetar utifrån har gjorts i samverkan med ett fristående forskningsinstitut. Ett annat exempel är att kompetensutvecklingsinsatsen kring lärares arbete med betyg och bedömning har tagits fram av koncernens utvecklingsavdelning tillsammans med ett lärosäte. Däremot förhåller sig huvudmannen mindre kritiskt till den pedagogiska modell som man har valt ska genomsyra undervisningen. Huvudmannens pedagogiska modell har utarbetats med inspiration från ett amerikanskt lärosäte och som bland annat bygger på ämnesövergripande metoder. Valet av detta lärosäte föregicks visserligen av att huvudmannen tidigare hade samarbetat med andra lärosäten. Dock valde huvudmannen att samverka med lärosätet i fråga eftersom de hade utvecklat en modell som bekräftade huvudmannens önskan om att arbeta mer ämnesövergripande. Även om huvudmannen omarbetar metodiken kontinuerligt, grundar sig sådana omarbetningar främst på huvudmannens beprövade erfarenheter. I såväl valet av modell som i arbetet med att vidareutveckla den har huvudmannen i första hand utgått från sådan forskning som bekräftar den redan valda inriktningen och inte vägt in sådan forskning som erbjuder andra eller kritiska perspektiv.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver på ett tydligare sätt kritiskt granska, värdera och diskutera olika alternativ i valet av forskning när utveckling av den pedagogiska modellen planeras.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att även om delar av huvudmannens utvecklingsarbete bygger på vetenskapligt grundad kunskap så har huvudmannen inte genomgående ett kritiskt förhållningssätt i valet av forskning som utgör underlag för utveckling av undervisningen. Därför finns en risk för att huvudmannen väljer insatser som endast bekräftar och inte utmanar den valda modellen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen utarbetar arbetssätt och strukturer för att kritiskt granska och välja vilka underlag som ska ligga till grund för utvecklingsarbetet. För att kunna ta ställning till vilken kunskap som är bäst lämpad att ligga till grund för val av utvecklingsinsatser, är det viktigt att huvudmannen genomgående beaktar olika forskningsperspektiv och antar ett kritiskt förhållningssätt. Huvudmannen behöver överväga olika alternativ när det gäller forskare att samarbeta med och forskning att luta sig mot. Därutöver är det viktigt att

huvudmannen söker källor och forskning som både stödjer och som utmanar eller kritiserar den egna pedagogiska modellen och förhåller sig kritiskt till dessa. En framkomlig väg kan vara att ta stöd av oberoende vetenskaplig expertis, antingen inom koncernen eller från lärosäten, som kan ge perspektiv på de valda arbetssätten.

På Skolinspektionens vägnar

X Ulrika Kolben Waaranperä

Beslutsfattare

Signerat av: Ulrika Kolben Waaranperä

X Anna Sundman Marknäs

Föredragande

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

I handläggningen av ärendet har även utredarna Mirzet Tursunovic och Kerstin Martinsson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

Enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

I 1 kap 3 § skollagen definieras begreppet utbildning som verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av första stycket 4 kap. 4 § skollagen framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 4 kap. 3 § skollagen även ska genomföras på förskole- och skolenhetsnivå. Av andra stycket framgår att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Av tredje stycket framgår att rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt 4 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten.

Förarbeten

Av prop. 2009/10:165. s. 223-224 framgår bl.a. följande.

De nationella styrdokumenterna ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen. Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang. Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet ska därför präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Utbildningen, och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. Detta bör markeras i lagen. Regeringen föreslår formuleringen att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund.

Beträffande formuleringen om att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet", så gäller den, som ovan redovisats, utbildningen i vid mening och utgör en del av grunden för verksamheternas styrdokument.

Av prop. 2009/10:165. s. 633 framgår bland annat följande.

Utbildning är det mest grundläggande begreppet i såväl 1985 års skollag som i denna skollag. Termen beskriver all den verksamhet som omfattas av de övergripande målen i skolförfattningarna. I 1985 års lag finns dock inte någon uttrycklig definition. Med utbildning avses i den nya skollagen utöver undervisningen i princip all verksamhet, både i den inre och yttre miljön, som anordnas av huvudmannen och vanligtvis äger rum under skoldagen. Härigenom kommer t.ex. den verksamhet som sker under skolmåltider och på skolgården under raster att omfattas av definitionen. Även "externa" verksamheter som lägerskolor, studiebesök etc. innefattas i begreppet utbildning.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Sjölin's Gymnasium AB den 15 och den 18 september 2025. Digitala intervjuer genomfördes den 15 september. Besöket genomfördes av utredarna Kerstin Martinsson och Mirzet Tursunovic.

Sjölin's Gymnasium AB består läsåret 2023/2024 av fem skolor. Cirka 2800 elever studerade på någon av de skolorna av vilka tre finns i Stockholm och en i vardera Göteborg och Malmö. Sjölin's Gymnasium har bedrivit utbildning sedan 2000 och ingår sedan 2013 i utbildningskoncernen AcadeMedia under AcadeMedias Teoretiska gymnasieområde. Sjölin's gymnasium är en del av AcadeMedias gymnasieskolor, som leds av segmentschef. Skolorna inom Sjölin's gymnasium leds av vardera en rektor som i sin tur rapporterar till skolchef. Skolchef rapporterar i sin tur till utbildningsdirektören, som är direkt underställd segmentschef.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En gruppintervju med lärare med utvecklingsansvar
- En gruppintervju med rektorer
- Två gruppintervjuer på huvudmannanivå
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla huvudmän som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.